तच्चाणिभूतं प्रविशन्त्यपश्चात् ĪśānS'iPa. i. 10. 17.

अणिमकार्य (aṇima–kārya) *n.* purpose of achieving the supernatural power *aṇiman* अणिमकार्यमन्तर्धानमावरकेन विनादृश्यत्वलक्षणम् VīraMi. 902. 27 (*on* 3. 202)

अणिमगुण (aṇima–guṇa) *m.* quality of smallness प्रेर्यते न महता महतीयं भिद्यतेऽणिमगुणेन कदाचित् RāmC. 16. 53.

अणिमत् (aṇi–ma(n)t) *adj.* [DEBRU. 358, 767; AltGr. III. 264; III. 272]; **i** small, thin अणिमति स्थविमत्प्रवयति BaudhS'S. i. 114. 20; BhārS'S. vii. 9. 5; अथैतस्यैव बर्हिषोऽणिमत्सचते BaudhS'S. i. 119. 6; BhārS'S. vii. 19. 6; यं कामयेत पुमानस्य जायेतेत्यान्तं तस्य प्रवेष्टयाणिमति स्थविमत् ĀpaS'S. vii. 11. 9; मध्यमं द्वैधं विभज्य दैवतेष्ववदधाति । अणिमत्सौविष्टकृतेषु ĀpaS'S. vii. 24. 6; vii. 24. 7; चतुरस्रमेकतोऽणिमत् चिकीर्षन् BaudhS'uS. 1. 55; 1. 72; **ii** possessed of subtlety अव्यादजोऽङ्घ्रिमणिमांस्तव जान्वथोरू यज्ञोऽच्युतः कटितटं जठरं हयास्यः BhāgP. x. 6. 22.

अणिमतस् (aṇima–tás) *adv.* from the small or thin side तस्मादणिमतो यदिन्द्र उदयच्छत् MaiS. iii. 9. 4; यदणिमत उपयजेत् MaiS. iii. 10. 4.

अणिमत्करणी (aṇimat–karaṇī) *f.* side making (the oblong) smaller तस्यै दीर्घकरण्यामेकतोऽणिमत्करण्यां च याथाकामीति BaudhS'uS. 1. 87.

अणिमत्व (aṇima–tva) *n.* the state of being *aṇiman* (minuteness) धानासु तु··· इवशब्दप्रयोगाच्च नाणिमत्वम् ViṣṇuTaNi. 9B. 10.

अणिमन् (aṇ–imán) *m.* [DEBRU. p. 356, derived from *aṇ*(*u*) with *iman*(*ic*) P. v. 1. 122; *aṇu* is listed in the *pṛthvādigaṇa* in GaṇPā. 147. 30; GaṇRa. 7. 392 (418); for gender see Liṅgānu.(Pā.) 113. 12 (comm.) = SiddhāKau. 670B. 20; Liṅgānu.(Ha.) 27. 3] **A** minuteness, thinness, smallness, meagreness, fineness आरम्भणतो वै वज्रस्याणिमाथो दण्डस्याथो परशोः AitBr. 10. 3 (264); 19. 4 (516); ता वा अस्यैता । हिता नाम नाड्यो यथा केशः सहस्रधा भिन्नस्तावताणिम्ना तिष्ठन्ति S'atBr. XIV. vii. 1. 20; BṛĀraU. iv. 3. 20; S'atBr. XIV. vii. 1. 41; BṛĀraU. iv. 3. 36; KauṣīBrU. 4. 19; यो ज्यान्या वोपतपता वाणिमानं नीतः स्यात् स एतेन यज्ञक्रतुना यजेत BaudhS'S. ii. 379. 13; अयम् अणिमानम् अणोर्भावम् अणुत्वं कार्श्यमित्यर्थः न्येति BṛĀraUBh. 596. 15 (*on* iv. 3. 36); नाड्योऽणिम्ना समानास्ता नानान्नरससंभृताः BṛĀraUBhVā. iv. 3. 1215; iv. 3. 1927; VedāntKa. 108. 7 (*on* i. 1. 7); **B** essence, atomic nature, subtle nature दध्नः सोम्य मथ्यमानस्य योऽणिमा स ऊर्ध्वः समुदीषति ChāndoU. vi. 6. 1; स य एषोऽणिमैतदात्म्यमिदं सर्वम् ChāndoU. vi. 8. 4 = vi. 9. 3; viii. 6. 1; तदा पुरुष आत्मानं केवलं प्रकृतेः परम् । निरन्तरं स्वयंज्योतिरणिमानम् (परिपश्यति) BhāgP. iii. 25. 17; तथोन्मानमपि जीवस्याणिमानं गमयति BrahmSūBh.(S'aṅ.) 454. 17 (*on* ii. 3. 22); अणिमा पूर्वपत्रं स्यात् SaurP. 42. 25; GaṇeP. i. 73. 10; **C i** Supreme Spirit अणिमशब्देन पर एवाभिहितः ViṣṇuTaNi. 9B. 9; एतस्यैव सोम्यैषोऽणिम्न एवं महान् न्यग्रोधस्तिष्ठतीत्यत्राणिमशब्दः परमसूक्ष्मेश्वरपरः Nyāyāmṛ. 598B. 11; **C ii** epithet of S'iva अजैकपाच्च कापाली त्रिशंकुरजितः शिवः (v. l. त्रिशंकुरणिमा गिरः) MahāBhā. xiii. 17. 100; **C iii** name of a deity शिवस्य द्वितीयावरणदेवताः स्थाप्याः ···पूर्वाग्नेयमध्ये अणिमा VīraMi. (Rājanīti.) 383. 8; ओं अणिम्ने नमः VīraMi. (Pūjā.) 135. 16; **D** the miraculous power of becoming very fine, subtle or atomic in size त्वं वै···अणिमा लघिमा प्राप्तिरीशानः MahāBhā. xiii. 15. 42; PāuṣkS. 27. 717; अणिमा लघिमा चैव महिमा ··· गुणानेतांस्तथैश्वरान् । प्राप्नोति MārkP. 40. 29; VāyuP. i. 13. 3; अणिमा महिमा चैव लघिमा प्राप्तिरेव च BrahmāṇḍP. i. 27. 125; iii. 36. 50; iii. 44. 108; अणिमा भवत्यणुः YogBh. 169. 8 (*on* 3. 45); अणिमा··· । अणोर्भावोऽणिमा SāṁkhyaKāBh. 16. 25 (*on* 23); AmaK. 71; MāṭhVṛ. 41. 1 (*on* 23); करिष्यामि विद्यानां नामकीर्तनम् ··· अणिमा PadmP.(Ra.) 7. 326; PāraS. 15. 8; तत्राणिमा यदणुशरीरो भूत्वा ··· सञ्चरति TattvSaṁPañ. 836. 3 (*on* 3206); SarvaSiSaṁ. 10. 69; LalitāTriBh. 275. 20 (*on* 10); अणिमा महिमा मूर्तेर्लघिमा प्राप्तिरिन्द्रियैः BhāgP. xi. 15. 4; BrahmVaiP. i. 6. 18; iv. 78. 33; SkandP. i(2). 55. 117; ii(9). 27. 50; ViṣṇuDhaP. i. 57. 18; i. 248. 17; वानरं विहरमाणमणिम्ना । सा तम्···न विवेद RāmC. 16. 54; 22. 34; महर्षयः ··· विचित्राणि कार्याणि वितन्वते अणिमाद्यैश्वर्ययोगात् BrahmSūBh.(Bhā.) 104. 16 (*on* ii. 1. 25); BṛKathāK. 61. 61; Bhām. 235. 21 (*on* i. 3. 27); तत्राणिमा अणुभावः यतः शिलामपि प्रविशति SāṁkhyaTaKau. 344. 1 (*on* 23); LiṅgaP. i. 34. 20; BhaviP. 688A. 33 (iv. 59. 56); श्लाघ्यं यत्तत्कृपि(प)णमनसां सप्तलोकाधिपत्यं या मृग्यन्ते तरलमतिभिः सिद्धयश्चाणिमाद्याः EI. xxv. 181. 40; ĪśānS'iPa. ii. 19. 4; अणिमा ··· सिद्धश्च षोडशविधम् (ज्ञानम्) PañcaRā.(Nā.) i. 1. 49; ii. 8. 2; SātvaT. 3. 13; अणिमा । ··· प्राप्तिरैश्वर्यमष्टधा AbhidhāCin. 202; समदृश्यत । स्पष्टमष्टगुणैश्वर्यात्पर्यवस्यन्निवाणिमा NaiṣC. 17. 5; 16. 38; PṛthvīVi. 12. 14; SāṁkhyaTaPra. 173. 12; PrabhāC. 193. 12; अत्र तिष्ठन्ति भक्तानामणिमाद्यष्टकप्रदाः EI. xxv. 18. 48; i. 105. 9; vi. 200. 6; अणिमा लघिमा चैव महिमा प्राप्तिरेव च S'ārṅgaPa. 4542; S'abdaRa.(Vā.) 110; VetāPañ.(S'i.) 6. 22; ParaNā. 165; स्वेच्छयाणुपरिमितशरीरो भवतीत्यणिमा YogSā. 58. 5(3); 62. 15(3); S'ivārkaMaDī. i. 411. 5 (*on* i. 3. 7); VīraMi. (Lakṣaṇa.) 72. 4; विभूतिर्भूतिरैश्वर्यमणिमा महिमा पुनः KalpaK. 391. 106; Rāgh. 12. 39; TantrRā. 4. 66.

अणिमन् (áṇ–iman) *n.* very small piece, narrow piece जुह्वां द्वेधा कृत्वावद्यत्युणिमन्न्यङ्गेषु S'atBr. III. viii. 3. 18.

अणिमप्राप्ति (aṇima–prāpti) *f.* acquisition of the supernatural power *aṇiman* (minuteness) अणिमप्राप्त्या परैरदृश्यत्वमन्तर्धानम् Mitā. 399. 19 (*on* 3. 202)

अणिमव्यपेत (aṇima–vyapeta) *adj.* devoid of meagreness (i. e. plentiful) तमूर्जसारावणिमव्यपेतौ दुर्योधनं क्रोधपराक्रमौ तौ । दृष्ट्वा दधानं पुलकात्तमङ्गं रागेण भीत्याप्यभवद् ध्वजिन्यः RāghPāṇ.(Dha.) 16. 11 (comm. अरौ शत्रावणिमव्यपेतावणिम्ना व्यपेतौ प्राचुर्ययुक्तौ क्रोधपराक्रमौ दधानं दुर्योधनं पाण्डवविपक्षं राजानम्)

अणिमश्रुति (aṇima–śruti) *f.* scriptural passage referring to subtlety तद्बलवत्यनुरुध्यतामणिमश्रुतिर्वैभववर्णनमौपचारिकतां भजेत् NayaMañ. II. iii. 13. 25.

अणिमसिद्धि (aṇima–siddhi) *f.* name of a deity अणिमम(? अणिम)सिद्ध्यै स्वाहा NityoNi. 70. 7; नमः ··· अणिमसिद्धे BrahmāṇḍP. iii. 43. 15 (5)

अणिमा (aṇimā) *f.* **A i** name of a deity (belonging to the second enclosure of a S'iva-temple) शक्तिचयः ··· स्वधा विद्याणिमा माया PauṣkS. 21. 3; नवधा चक्रयोगिन्यो नामभिस्ताः समर्चयेत् । अणिमां पश्चिमद्वारे NityāṢoḍa. 1. 166; LiṅgaP. ii. 27. 55; **A ii** one of the epithets of the goddess Tārā असिता अणिमा तथा ··· शतनाम च ते भक्त्या तारायाः परिकीर्तितम् KāliViT. 12. 2; 34. 3; **B** one of the *māyābījas* (in Tantra) अणिमा शशिमा प्रोक्ता चन्द्रबिन्दुसमन्विता KāliViT. 22. 24; 25. 8; बुद्ध्युपरि समासीनाणिमा ··· मायाबीजमितीरितम् KāliViT. 26. 11; **C** deified miraculous power (*siddhi*) of becoming very fine, subtle or atomic दश प्रोक्ता सिद्धिदेव्यस्तासां नामानि मच्छृणु । अणिमा महिमा चैव लघिमा गरिमा तथा । ईशिता वशिता चैव प्राप्तिः सिद्धिश्च सप्तमी । प्राकाम्यमुक्तिसिद्धिश्च सर्वकामाभिधापरा BrahmāṇḍP. iii. 19. 4; ViṣṇuDhaP. ii. 129. 12; GaṇeP. ii. 63. 15.

अणिमाख्यगुण (aṇimākhya–guṇa) *m.* (supernatural) quality called *aṇiman* (i. e. power of becoming very small) अन्तर्धानमदृश्यशरीरत्वम् । तच्चाणुपरिमाणत्वे तस्य भवति । तच्चाणिमाख्यगुणप्राप्त्या Aparā. 1028. 10 (*on* 3. 202)

अणिमागुण (aṇimā–guṇa) *adj.* [*f.* –ā] possessing the supernatural power of becoming small चन्द्रिकान्तर्गता नित्या विशालाक्षाणिमागुणा KāliViT. 27. 12; 29. 19.

अणिमाङ्कित (aṇimāṅkita) *adj.* possessed of atomic size उपास्यमानं चरणेषु रेणुभिः । रयप्रकर्षाध्ययनार्थमागतैर्जनस्य चेतोभिरिवाणिमाङ्कितैः (स हयमारुरोह) NaiṣC. 1. 59; अत्र विशेष्यभूतचेतोरूपत्वोत्प्रेक्षायामणिमाङ्कितैरिति निमित्तमुपात्तम् CitraMī. 97. 3.

अणिमाण्डव्य (aṇimāṇḍavya) *m.* name of a sage शूले प्रोतः ··· । अणीमाण्डव्यः (v. l. अणिमाण्डव्यः) MahāBhā. i. 57. 77; स तेन तपसा लोकान्विजिग्ये दुर्लभान्परैः । अणीमाण्डव्यः (v. l. अणिमाण्डव्यः) MahāBhā. i. 101. 21.

अणिमादि (aṇimādi) *adj.* **i** supernatural power called *aṇiman* (becoming very small) and others अणिमादिभिरष्टाभिरैश्वर्यैः समन्वितः (वायुः) VāyuP. i. 2. 35; ii. 30. 15; पद्मारवीस्थलाच्चिन्तामणिवेश्मान्तरं मुने । हस्तविंशतिरुन्नम्रं तत्र स्युरणिमादयः BrahmāṇḍP. iii. 36. 48; i. 2. 39; मूलाधारेऽणिमादीनां सिद्धीनां दशकं ततः BrahmāṇḍP. iii. 44. 106; हैहयानामधिपतिः ··· लेभे ··· । योगेश्वरत्वमैश्वर्यं गुणा यत्राणिमादयः BhāgP. ix. 15. 19; सिद्धीनामणिमादीनां सर्वासां चाप्यकाङ्क्षया ।··· भवन्ति तादृशा नूनम् SkandP. ii(9). 4. 27; मन्त्री ··· योगमभ्यसन् । अणिमादिमवाप्नोति AgniP. 30. 35; VāmaP. 32. 11; ऐश्वर्यं नामानैश्वर्यविपर्ययोऽणिमादयोऽष्टगुणाः TattvSa. (1) 119. 11; मुद्रैषा कपिली स्मृता···अणिमादिषु साधनी JayāS. 8. 28; 26. 131; 29. 162; यस्य चानित्यमैश्वर्यं तस्य कारणभेदो भवति अणिमादेः NyāyVār. 467. 19 (*on* iv. 1. 21); धारणा द्वादश ध्यानं दिव्यालोकप्रवृत्तिदम् । समाधिरणिमादीनां द्वादशैतानि कारणम् MṛgendraT. iii. 1. 50; कायसिद्ध्याणिमादिः स्यात् SarvaSiSaṁ. 10. 32; अणिमाद्यैश्वर्याष्टकम् S'vetāUBh. 82. 17 (*on* 1. 4); वसुधादिषु त्रिदशयोनिवर्तिनां परमेष्ठिनिष्ठमजितोत्तरोत्तरम् । स्थितमीश्वरत्वमणिमादि यद्विभो भवदिच्छयात्र तदहो